
This is the **published version** of the bachelor thesis:

Sousa Roldán, Lucía; Ballesteros Ventura, Neus, dir. Models de criança i competències parentals en la petita infància. Proposta d'intervenció al SOAF de Badia del Vallès Modelos de crianza y competencias parentales en la pequeña infancia. Propuesta de intervención en el SOAF de Badia del Vallès. Bellaterra: Universitat Autònoma de Barcelona, 2023. (Grau en Educació Social)

This version is available at <https://ddd.uab.cat/record/301097>

under the terms of the license

Treball final de grau

Models de criança i competències parentals en la petita infància

Proposta d'intervenció al SOAF de Badia del Vallès

Tutora: *Neus Ballesteros Ventura*

Departament de Pedagogia Aplicada

Autora: **Lucia De Sousa Roldán (1600152)**

Data de lliurament: 3 de juny 2024

GRAU EN EDUCACIÓ SOCIAL

UAB

Universitat Autònoma
de Barcelona

1. Introducció	3
2. Plantejament del problema o de la necessitat detectada	4
2.1. Relació amb les competències del grau	4
3. Objectius	5
4. Contextualització	5
5. Marc teòric	6
5.1. Competències parentals	6
5.2. Capacitats parentals	7
5.3. Parentalitat bentractant	7
5.4. Parentalitat disfuncional	8
5.5. Estils de criança	9
5.6. Model d'intervenció amb famílies	9
5.6.1. <i>Importància de l'aprenentatge en grup</i>	11
6. Disseny i proposta d'intervenció al SOAF de Badia Del Vallès	11
6.1. Introducció sobre la proposta d'intervenció	11
6.2. Context de la intervenció	12
6.3. Col·lectiu destinatari i detecció de les seves necessitats	12
6.4. Objectius de la intervenció	14
6.5. Continguts de la intervenció	15
6.6. Proposta d'intervenció	16
6.6.1. <i>Víncle</i>	16
6.6.2. <i>Empatia</i>	18
6.6.3. <i>Models de criança</i>	19
6.6.4. <i>Xarxa Social</i>	21
6.7. Cronograma general de l'acció formativa	22
7. Avaluació de la proposta	22
8. Resultats esperats de la intervenció	24
9. Contribució al camp de l'educació, conclusions i reflexions	25
10. Referències	27
11. Annexos	29

ÍNDIX DE TAULES

1.	<i>Taula 1. Objectius de la intervenció</i>	15
2.	<i>Taula 2. Sessió 1</i>	16
3.	<i>Taula 3. Sessió 2</i>	18
4.	<i>Taula 4. Sessió 3</i>	19
5.	<i>Taula 5. Sessió 4</i>	21

ÍNDIX ANNEXOS

1.	<i>Annex 1. Sessió 1: Amor rebut</i>	29
2.	<i>Annex 2. Termòmetre sessió 1</i>	29
3.	<i>Annex 3. Sessió 2: Com dic les coses?</i>	29
4.	<i>Annex 4. Sessió 3: El meu equipatge</i>	30
5.	<i>Annex 5. Sessió 4: Les nostres aliances</i>	30
6.	<i>Annex 6. Pauta d'observació de les sessions</i>	31
7.	<i>Annex 7. Rúbrica d'avaluació professionals</i>	31
8.	<i>Annex 8. Cronograma de la intervenció.</i>	32

RESUM

Aquest TFG se centra a dissenyar una proposta d'intervenció per sensibilitzar de la importància de les competències parentals i els models de criança a les famílies d'un Servei d'Orientació i Acompanyament a les Famílies. En ell es realitzarà un marc teòric, on es posarà en context la rellevància del treball dels espais familiars per fomentar competències parentals positives que garanteixin el benestar infantil. La proposta d'intervenció està centrada en el col·lectiu de famílies amb infants de 0 a 5 anys, en el context de Badia del Vallès. Aquestes famílies es troben inscrites al SOAF del municipi, i concretament, es duu a terme l'anàlisi de necessitats de les famílies que hi participen en el servei del Pati de la Mainada, d'aquest mateix recurs d'acompanyament familiar.

Paraules clau: *Criança, famílies, espais familiars, competències parentals, benestar infantil.*

RESUMEN

Este TFG se centra en diseñar una propuesta de intervención para sensibilizar de la importancia de las competencias parentales y modelos de crianza a las familias de un Servicio de Orientación y Acompañamiento a las Familias. En él se realizará un marco teórico, en el que se pondrá en contexto la relevancia del trabajo de los espacios familiares para fomentar competencias parentales positivas que garanticen el bienestar infantil. La propuesta de intervención está centrada en el colectivo de familias con niños de 0 a 5 años, en el contexto de Badia del Vallès. Estas familias se encuentran inscritas en el SOAF del municipio, y concretamente, se lleva a cabo el análisis de necesidades de las familias que participan en el servicio del Pati de la Mainada, de este mismo recurso de acompañamiento familiar.

Palabras clave: *Crianza, familias, espacios familiares, competencias parentales, bienestar infantil.*

ABSTRACT

This TFG is focused on designing an intervention candidature in order to raise awareness of the importance of having adequate parental skills and parenting models, specifically these study is centered in the families that belong to a Family Guidance and Support Service. Therefore, a theoretical framework will be created, in which the relevance of the work of family spaces will be put into context to promote positive parental skills that guarantee children's well-being. The proposed intervention is focused on a reduced group of families in the municipality of "Badia del Valles", whose children are between 0 and 5 years. Particularly, these families are registered in the municipality's SOAF, the analysis of the needs will be done to these families that are registered in the Pati de la Mainada service, which belongs to the same family support resource.

Key words: *Parenting models, families, family spaces, parental skills, children's well-being.*

1. Introducció

Aquest Treball de Fi de Grau (TFG) és un projecte emmarcat en el quart any del grau d'Educació Social, que pretén realitzar una recerca i disseny d'una proposta d'intervenció, en un camp professional de l'àmbit d'aquesta titulació.

El TFG consta de diverses parts o apartats que organitzen tot el contingut i exposen les diverses fases de recerca i innovació.

En primer lloc, es troba el plantejament del problema o de la necessitat detectada, on d'alguna forma es justifica l'elecció d'aquest tema del TFG i es dona una breu informació del tema central del projecte. També dins d'aquest punt dels plantejaments o justificació, es troba la relació del projecte amb les competències del grau. Al llarg dels quatre anys de grau s'han anat desenvolupant diversos aprenentatges i competències en l'àmbit de l'Educació Social, aquest TFG hauria de poder reflectir alguna d'aquestes competències, i és en aquest apartat on es posen en manifest aquelles que més es potencien en aquest treball.

En segon lloc, s'estableixen els objectius del treball. Aquests primers objectius s'orienten a allò que es voldrà aconseguir amb aquest treball, i que serviran com a punt de partida, per posteriorment elaborar els objectius específics de la intervenció, que estaran estretament vinculats.

Seguidament, trobem una de les parts més substancials d'aquest treball, el marc teòric. Com a tot projecte, es necessita primer una recerca bibliogràfica que permeti tenir unes bases de coneixement, per a partir d'aquí, poder desenvolupar propostes d'intervenció. Aquesta part teòrica estarà formada per diversos subapartats relacionats amb la temàtica del TFG, en aquest cas, de les competències parentals i els estils de criança.

En tercer lloc, es dona pas a l'explicació de la metodologia utilitzada per aquesta recerca, on s'explicarà el procés que es seguirà pel següent punt de planificació i disseny de la proposta d'intervenció. En la planificació i disseny de la proposta d'intervenció s'exposarà com ha estat la creació del projecte, la temporalització de la intervenció, quins són els seus objectius específics, els recursos necessaris, entre d'altres.

També cal destacar, que com a tot projecte que proposa una intervenció, requereix també una avaluació. Aquest seria l'últim punt del treball, on es mostraran els resultats obtinguts amb la intervenció i es podran veure els recursos o eines de recollida d'informació en aquest àmbit d'avaluació.

Finalment, es troben les conclusions obtingudes amb aquest TFG i també la valoració dels aprenentatges adquirits durant tota la seva elaboració. Juntament, hi trobem els últims apartats de referències amb totes les fonts citades al llarg del projecte i també els annexos amb tot aquell material complementari.

2. Plantejament del problema o de la necessitat detectada

El concepte de família és dinàmic, ja que va canviant amb el pas del temps a mesura que avança el cicle vital dels infants. Segons esmenta Palacios (1999), la família pot ser el context més favorable per criar i educar als fills i filles. És qui millor pot promoure el seu desenvolupament personal, social i intel·lectual.

Per conèixer millor la idea de família, també s'ha de parlar del concepte de parentalitat. Concretament, Barudy (2010), esmenta que hi ha dues formes de parentalitat: la parentalitat biològica, que té a veure amb la procreació, i la parentalitat social, que té a veure amb l'existència de capacitats per cuidar, protegir, educar i socialitzar els fills. La capacitat per exercir aquest segon tipus de parentalitat s'adquireix principalment a les famílies d'origen dels pares i a través de les històries de relació, especialment amb els seus pares, i és el que anomenem competències parentals.

Les competències parentals formen part, doncs, de la parentalitat social. En alguns casos preval encara la creença que els progenitors pel fet d'haver concebut els seus fills seran capaços de proporcionar-los les atencions necessàries, però en realitat trobem que hi ha pares i mares biològics que per diferents motius (per les seves històries de vida, o pels contextos socials, familiars i/o econòmics que viuen) no tenen la capacitat necessària per assegurar la criança, el desenvolupament i el benestar dels seus fills/es.

És a partir d'aquí on es detecta la necessitat o problema a investigar en aquest TFG. Es vol recercar sobre la importància de la família com a primer agent educatiu i socialitzador dels infants i com les famílies treballen les seves competències parentals en la criança dels seus fills/es. Sobretot, donant-los rellevància a aquelles famílies que per diverses qüestions personals o socials no es veuen capaces d'exercir el rol parental o no es veuen capacitades per poder acompanyar als seus fills/es durant el seu cicle evolutiu.

Promoure les competències parentals positives i una educació positiva és la prioritat a l'hora d'intervenir amb famílies, per tal de garantir el benestar infantil. A partir d'aquest TFG es coneixeran les metodologies de treball a l'hora de l'acompanyament familiar i es proporcionarà aquella fonamentació teòrica bàsica que serveix com a base als professionals socioeducatius que treballen amb famílies i amb infància. D'alguna forma poder incorporar la recerca a una proposta d'intervenció.

2.1. Relació amb les competències del grau

Aquest TFG forma part dels crèdits de l'últim any del Grau d'Educació social, en ser el quart i últim any, com a futura educadora social al llarg del grau s'han treballat diversos aprenentatges i coneixements per tal de poder exercir posteriorment aquesta professió.

La tria d'assignatures al llarg d'aquest grau ha estat enfocada a adquirir coneixements en l'àmbit de la infància, que és el col·lectiu de més interès professional, però sobretot en l'assignatura d'Educació de nens i joves, de tercer, m'ha fet adonar del meu interès per treballar amb famílies en risc d'exclusió social.

Amb relació a les competències del grau, es pot concretar que aquelles més relacionades amb la temàtica del TFG són: *acompanyar les persones en els seus processos de creixement i emancipació, dissenyar i aplicar intervencions específiques per a la infància i adolescència en risc, conèixer els diferents paradigmes teòrics, analitzar una situació i identificar-ne els punts de millora i dissenyar de manera articulada plans, programes, projectes, activitats i tasques en diversos contextos socioeducatius.*

Com a futura educadora social que a més es vol especialitzar en l'acompanyament familiar, crec que aquestes competències entre d'altres, són bàsiques per treballar amb l'estructura familiar, conjuntament amb progenitors i fills/es.

3. Objectius

Amb relació als objectius que es volen aconseguir amb el TFG, es destaquen els següents:

Objectiu general

- Dissenyar una proposta d'intervenció socioeducativa al SOAF de Badia del Vallès amb relació als models de criança i competències parentals.

Objectius específics

- Conèixer el context d'intervenció de Badia del Vallès.
- Aprofundir en la realitat dels SOAF amb relació als models de criança i promoció de competències parentals.
- Investigar sobre els models de criança que afavoreixen un desenvolupament sa de l'infant i les competències parentals associades.
- Dissenyar i planificar una proposta d'intervenció socioeducativa.

4. Contextualització

El context que s'analitza en aquest TFG està relacionat amb un recurs de la Xarxa d'atenció primària que reforça els Equips Bàsics d'Atenció Social. Aquest recurs s'anomena SOAF (Servei d'Orientació i Acompanyament Familiar), aquest servei està dins del Departament de Drets Socials de la Generalitat.

Segons la Secretaria d'Afers Socials i Famílies (2023), el SOAF és un servei d'orientació i acompanyament integral a les famílies per millorar-ne el benestar personal, familiar i social. Aquest servei està enfocat des d'una perspectiva preventiva: detecta i reforça les capacitats i fortaleces de les famílies per afavorir relacions familiars saludables i enfortir les habilitats en criança positiva.

Segons el Departament de Drets Socials, actualment en tota Catalunya només hi han 28 SOAF repartits per les províncies de Tarragona, Lleida, Barcelona i Girona. Aquest tipus de projecte és fonamental, ja que de forma preventiva actua com a agent d'atenció i orientació per a les famílies i a través de les seves intervencions i el treball en xarxa busca garantir la prevenció de situacions de risc i vol dotar d'eines i estratègies de millora per a les famílies.

Existeix un gran ventall de recursos orientats a la infància i a les famílies. Dins dels Pla interdepartamental de suport a les famílies (2024-2028), dut a terme pel Departament de Drets Socials i per la Secretaria d'Afers Social i Famílies (2024) apareixen una sèrie de mesures i eixos d'atenció a aquest col·lectiu on es troba entre ells el SOAF.

El pla s'estructura en quatre grans eixos d'actuació, que comprenen *l'emancipació, l'acompanyament a les famílies i el reconeixement a la diversitat familiar, els usos del temps i les iniquitats de gènere, finalment, el suport a la criança.*

El SOAF es troba dins del segon eix d'actuació de l'acompanyament a les famílies. També trobem altres recursos com ara: Web de famílies, Punts de Trobada, Assistent personal per a persones amb discapacitat, Servei de mediació familiar, d'entre d'altres.

5. Marc teòric

Tal com s'exposa en el punt de contextualització, aquest projecte està proposat en el Servei d'Orientació i Acompanyament Familiar (SOAF) de Badia del Vallès. A partir de l'experiència personal i professional en aquest servei i de la mateixa recerca bibliogràfica, a continuació es presenta el marc teòric d'aquest treball, amb els seus diversos subpunts relacionats amb els models de criança i les competències parentals bentractants.

Aquesta recerca bibliogràfica s'ha realitzat de forma acurada, tenint en compte les bases teòriques que fonamenten el SOAF Badia del Vallès, s'ha volgut conèixer quines són les competències parentals i els models de criança que es volen potenciar en aquest servei, i també investigar sobre els i les autors/es que han estat essencials per fer de punt de partida d'aquest projecte socioeducatiu del territori.

Un dels autors bàsics per aquest servei d'orientació i acompanyament familiar ha estat Jorge Barudy, centrant-se en el seu llibre *"Los buenos tratos a la infancia: parentalidad, apego y resiliencia"* (2010), conjuntament amb l'autora Maryorie Dantagnan. Les professionals d'aquest SOAF manifesten que aquest llibre els ha servit de base per construir el seu projecte socioeducatiu. Seguidament, es destacaran aquells conceptes més fonamentals d'aquesta obra i que es vinculen amb la temàtica de recerca d'aquest TFG.

Així i tot, per poder dur a terme aquest marc teòric relacionat amb la temàtica d'aquest TFG, també s'han consultat altres fonts bibliogràfiques per poder dotar de més informació i donar una base més completa sobre la temàtica.

5.1. Competències parentals

Segons Barudy (2010), l'adquisició de les competències parentals és el resultat de processos complexos on es combinen les possibilitats personals innates, marcades per factors hereditaris, amb els processos d'aprenentatge influenciats per la cultura i les experiències de bon tracte o maltractament que la futura mare o pare han conegut en les seves històries familiars, sobretot en la infància i l'adolescència.

Quan parlem de les competències parentals hem de tenir en compte que es relacionen amb les necessitats infantils i, per tant:

- a) El desafiament de la funció parental implica poder satisfer les múltiples necessitats dels fills (alimentació, cures corporals, protecció, necessitats cognitives, emocionals, socioculturals, etc.), però donat que aquestes necessitats són evolutives, els pares han de posseir una plasticitat estructural que els permeti adaptar-se als canvis de les necessitats dels seus fills.
- b) Si els pares no posseeixen les competències parentals per satisfer les necessitats dels seus fills i a més els hi fan mal, és molt probable que els infants, en el moment d'intervenir per protegir-los i ajudar-los, presentin necessitats especials, tant en l'àmbit terapèutic com educatiu.

5.2. Capacitats parentals

Segons Barudy J. (2010), són el conjunt de capacitats l'origen de les quals és determinat per factors biològics i hereditaris; tot i això, són modulades per les experiències vitals influenciades per la cultura i els contextos socials.

- 1) La capacitat d'aferrar-se als fills i filles (vinclle): inclou els recursos emotius, cognitius i conductuals que les mares i els pares posseeixen per aferrar-se als seus fills i filles i vincular-se afectivament responen a les seves necessitats.
- 2) L'empatia: és la capacitat de percebre les vivències internes dels fills a través de la comprensió de les seves manifestacions emocionals i gestuals amb les quals mostren les seves necessitats.
- 3) Els models de cria: saber respondre a les demandes de cura d'un fill o filla, protegir-los i educar-los és el resultat de complexos processos d'aprenentatge que es realitzen en la família d'origen i també en les xarxes socials primàries, influenciat per la cultura i les condicions socials de la persona.
- 4) La capacitat de participar en xarxes socials i d'utilitzar els recursos comunitaris: és la facultat de demanar, aportar i rebre ajuts de xarxes familiars i socials, incloses les xarxes institucionals i promocionals que tenen com a finalitat la promoció de la salut i el benestar infantil.

5.3. Parentalitat bentractant

Segons Rodrigo, M. (2015), la parentalitat positiva es refereix "al comportament dels pares fonamentat en l'interès superior de l'infant, que té cura, desenvolupa les seves capacitats, no és violent i ofereix reconeixement i orientació que inclouen l'establiment de límits que permetin el ple desenvolupament de l'infant" (pàgina 40).

A partir d'aquest objectiu, la tasca de ser pares és promoure relacions positives entre pares i fills, fundades en l'exercici de la responsabilitat parental, per garantir els drets del menor en el si de la família i optimitzar el desenvolupament potencial del menor i el seu benestar.

Aquesta idea de la parentalitat positiva es pot relacionar amb Rodrigo et al. (2010), on es descriuen els principis que ha de seguir la parentalitat positiva:

- **Vincles afectius càlids, protectors i estables** perquè els menors se sentin acceptats i estimats.
- **Entorn estructurat**; això suposa l'establiment de rutines i hàbits per a l'organització de les activitats quotidianes.
- **Estimulació i suport a l'aprenentatge**.
- **Reconeixement del valor dels fills i filles**, mostrar interès pel seu món i les seves experiències i respondre a les seves necessitats.
- **Capacitació dels fills i filles**, potenciant la seva percepció que són agents actius i competents.

També trobem l'aportació de Barudy, J. (2010) que exposa quines són les característiques d'una parentalitat ben tractant:

1. **Una disponibilitat múltiple**: els infants necessiten diferents espais relacionals per estimular les diferents àrees de desenvolupament; per tant, la funció parental implica oferir als fills diversitat d'experiències en espais diferenciats com:
 - a. Espais afectius
 - b. Espais íntims: són els moments en què el fill o la filla són confirmats com una persona singular.
 - c. Espais lúdics: a través del joc els infants aprenen a interactuar amb la realitat, elaborant les primeres hipòtesis explicatives dels esdeveniments que els criden l'atenció.
 - d. Espais d'aprenentatge: "no es pot no aprendre dels adults". En edats més primerenques l'infant aprèn més del que l'adult fa que no pas del que diu.
2. **Estabilitat**: oferir als nens i les nenes una continuïtat a llarg termini de relacions que assegurin els seus cuidats i la seva protecció per preservar-los dels riscos de l'entorn.
3. **Accessibilitat**: si un adult significatiu per a ells està sempre present això indica presència i disponibilitat.
4. **Perspiciàcia**: la capacitat per percebre i mostrar alegria i satisfacció pels canvis amb els quals els fills mostren el progrés del seu desenvolupament.
5. **Eficàcia**: es requereix que els pares i les mares hagin tingut accés a models de criança eficaços durant la seva infància i adolescència per a poder respondre adequadament a les necessitats múltiples i evolutives dels seus fills.
6. **Coherència**: els infants necessiten que els adults que els cuiden, sobretot els seus pares, siguin capaços d'oferir un sentit coherent a les seves actuacions.

5.4. Parentalitat disfuncional

Els pares esperen que els seus fills els cuidin i reparin els dolors de la seva vida, el que evidentment cap nen o nena pot realitzar (Barudy, J. 1998). El resultat d'això és que no poden cuidar els seus fills adequadament i es converteixen en negligents o inadequats en la satisfacció de les seves necessitats.

A més, els hi poden fer mal de forma activa. S'ha de tenir en compte que a aquest procés se sumen dinàmiques projectives, que consisteixen a fer pagar als seus fills les frustracions històriques i el dany que els seus pares o altres adults els hi van ocasionar quan eren petits.

Els pares amb incompetències parentals tenen dificultats per estimular els seus fills i per ajudar-los a desenvolupar les capacitats cognitives que els hi permetin pensar. L'estrès a què sotmeten als seus fills bloqueja els processos d'aprenentatge d'aquests i els impedeix accedir a comportaments reflexius i altruistes.

5.5. Estils de criança

Segons Darling i Steinberg (1993) els estils educatius parentals són un *conjunt d'actituds envers els fills que els són transmeses i que íntegrament creen un clima emocional en el qual s'expressen les conductes dels pares*.

Dins dels estils de criança, es poden destacar diverses tipologies, Baumrind (1966) proposa tres tipus d'estils educatius parentals en funció del grau de control que els pares exerceixen sobre els seus fills: l'estil autoritari, el permissiu i el democràtic. Els pares que es fan servir des d'un estil **autoritari** li donen una importància més gran a l'obediència dels fills, limiten, circumscriuen l'autonomia. Els pares que funcionen des de l'estil **permissiu** es troben a l'extrem oposat a l'estil descrit anteriorment, no exerceixen pràcticament cap control i permeten el major grau d'autonomia. Els que exerceixen l'estil **democràtic** són pares que es troben a mig camí entre els estils esmentats anteriorment, intenten controlar el comportament dels seus fills, funcionant des de la raó i raonar amb ells i no des de la imposició o la força. (Capano, A., i Ubach, A. (2013)).

5.6. Model d'intervenció amb famílies

Amb aquest apartat es pretén vincular les bases teòriques anteriors relacionades amb les competències parentals i els estils de criança, amb el model d'intervenció familiar que es duu a terme el SOAF de Badia del Vallès. Com a servei d'orientació i acompanyament segueixen diverses pautes a l'hora de dissenyar les seves línies d'actuació i tenen referents teòrics que els ajuden en aquesta tasca. Promoure les competències parentals sanes és la prioritat en qualsevol intervenció familiar i social destinada a assegurar el benestar infantil. Partim de la base que els nens i nenes han de tenir un aferrament segur per tal de créixer adequadament, ja que tal com demostren algunes investigacions l'aferrament és un procés fonamental per al desenvolupament d'un bebè i des del naixement la maduració del cervell s'aconsegueix a través de la funció nutritiva, tant alimentària com afectiva de la parentalitat social (Cyrulnik, 2007).

L'objectiu del SOAF, com d'altres programes o serveis d'atenció familiar, és facilitar que els progenitors i altres adults amb responsabilitats educatives familiars, puguin adquirir estratègies emocionals, educatives i personals per poder implicar-se de forma eficaç en el desenvolupament integral dels infants. Segons Sallés, C. i Ger, S. (2011), actualment, molts dels programes d'educació per a pares i mares es basen en una intervenció psicopedagògica i també comunitària amb l'objectiu general d'ajudar els pares a optimitzar l'escenari de desenvolupament i d'educació familiar, i alhora potencien les xarxes de suport formal i informal amb què compta la família.

El SOAF del Badia del Vallès segueix aquesta premissa d'intervenció, realitzant intervencions individualitzades i terapèutiques de la mà de la psicòloga de l'equip, i, per altra banda, el gran gruix de les intervencions són grupals, per tal de poder fomentar el suport conjunt entre famílies i la xarxa social i comunitària.

Els objectius concrets d'aquest SOAF són:

- *Promoure una parentalitat sana, competent i bentractant.*
- *Potenciar una cultura d'infància i adolescència dins del territori.*
- *Promoure recursos per a la promoció i el suport en el territori.*

Aquests objectius es relacionen amb les teories esmentades anteriorment. Es pretén ajudar les famílies a adquirir autonomia i consciència de les seves accions educatives amb els seus fills/es i també dotar-los d'eines i estratègies de criança positiva i bentractant.

Com a recursos socioeducatius, segueixen diverses estratègies d'avaluació de les competències parentals dels grups de famílies ateses.

Es centren en quatre aspectes fonamentals d'observació, extrets de Sallés, C. i Ger, S. (2011):

- ***Estil Educatiu***, aquells estils adquirits en l'entorn familiar i socials, que poden ser positius o negatius.
- ***Aptituds educatives***, relacionades amb les experiències de criança viscudes pels progenitors, i detectar si han influït en el desenvolupament i la capacitat de criança dels fills/es. També s'avalua les creences i expectatives que tenen envers l'educació dels seus fills/es.
- ***Habilitats per enfrontar-se a les dificultats educatives***, es detecten les habilitats d'adaptació a noves circumstàncies educatives i també es valora la capacitat que té la família per demanar ajuda en cas de necessitat, tant per resoldre problemes dins del nucli familiar.
- ***Entorn educatiu i social***, valorar quin és el context que envolta aquesta família i com pot repercutir positivament o negativament en la criança i el desenvolupament de l'infant.

És important mencionar que el SOAF no únicament està adreçat a famílies en situació de risc o vulnerabilitat social, sinó que és un recurs obert a totes les famílies del municipi i dels seus voltants. El perfil de famílies que acudeixen als serveis és molt divers. Aquesta diversitat afavoreix a la retroalimentació de conductes i de competències positives a totes les famílies implicades en la intervenció. Segons Sallés, C. i Ger, S. (2011), la majoria de pares i mares que compten amb contextos socials adequats, podran assumir la parentalitat social com una continuïtat de la biològica. Així i tot, en aquest servei també acudeixen famílies amb perfils més de vulnerabilitat, i estar envoltades d'estils de criança bentractant les nodreix i les fa millorar en la seva tasca educativa i de criança dels fills/es.

5.6.1. Importància de l'aprenentatge en grup

També és interessant mencionar la visió que tenen des del SOAF del grup com a metodologia d'aprenentatge. Com s'ha esmentat amb anterioritat, la gran part de les intervencions que es duen a terme són de caràcter grupal, amb famílies i infants, a excepció d'aquelles intervencions individuals portades per la psicòloga del servei.

El grup es considera de gran importància per l'aprenentatge i l'adquisició de competències, en aquest cas parentals.

El SOAF en aquest aspecte segueix la teoria de l'autor Paulo Freire, que esmenta la importància d'ensenyar els grups a organitzar-se, despertar-hi el desig d'elaborar el seu propi camí per enfrontar els seus problemes, el grup ha de mantenir una "retroalimentació" mútua permanent i "aprendre l'un de l'altre". Aquesta premissa és bàsica i essencial pel SOAF, ja que els grups aporten coneixement mutu i una retroalimentació que no únicament procedeix de la informació i pautes donades per les professionals que dinamitzen els grups, sinó que les mateixes famílies són agents de canvi que poden ajudar a altres amb més problemàtiques a intentar corregir o millorar els seus estils de criança.

De la relació i la interacció entre les famílies, els adults aprenen i observen comportaments i maneres de fer diferents que poden ser enriquidors per la relació i la criança dels seus fills/es.

Els grups d'intervenció presenten perfils diferents de famílies, algunes amb més possibilitats i recursos, i d'altres, amb més dificultats o dintre del circuit de serveis socials, per això la importància del grup i de la seva retroalimentació d'aprenentatges.

6. Disseny i proposta d'intervenció al SOAF de Badia Del Vallès

6.1. Introducció sobre la proposta d'intervenció

Aquest TFG està enfocat en l'opció professionalitzadora, que proposa formular un projecte d'intervenció en un context socioeducatiu concret. Dins d'aquesta opció hi ha diverses metodologies de treball, el TFG d'intervenció, creació i innovació, d'emprenedoria i d'aprenentatge i servei (ApS).

Aquesta metodologia ha estat escollida de forma personal segons l'interès del projecte i les possibilitats de poder conèixer un context concret per plantejar una proposta d'intervenció. Aquest TFG està pensat per basar-se en una **metodologia d'intervenció**.

Intervenció consisteix a poder desenvolupar una proposta d'intervenció socioeducativa en un context específic. Aquesta proposta d'intervenció quedarà plasmada com projecte d'intervenció hipotètic, basant-se en un context real.

Tal com s'ha mencionat anteriorment, el context d'intervenció serà el SOAF de Badia del Vallès, i de forma més específica amb les famílies del servei del Pati de la Mainada d'aquest mateix SOAF. Aquests dos grups comptem amb infants i famílies d'edats compreses entre 0 i 3 anys (dimarts i dijous) i un altre grup de 3 a 5 anys (dilluns i dimecres). Tots dos grups duen aquesta activitat del Pati de la Mainada a la tarda.

Respecte al marc teòric, s'ha dut a terme una recerca bibliogràfica d'autors destacats pel SOAF i les seves professionals, a part de la recerca d'altres documents, com altres TFG, articles socioeducatius, revistes i llibres, aquesta revisió d'altres fonts ha pogut aportar un contracte de teories i més argumentacions sobre diversos conceptes.

Amb relació a l'anàlisi de necessitats i la creació del projecte, ha estat divers. S'ha comptat amb l'observació dels mateixos grups d'intervenció, com són les dinàmiques de relació i comunicació de les famílies amb els i les infants, quins són els estils de criança més recurrents, entre d'altres.

6.2. Context de la intervenció

Per tal de poder realitzar una recerca més acurada, s'ha escollit un dels 28 SOAF repartits pel territori català, el SOAF de Badia del Vallès.

Durant el tercer curs del grau d'educació social vaig estar fent la meua estada de pràctiques en aquest recurs d'acompanyament a famílies, i en l'actualitat, estic treballant com a integradora social en l'equip de professionals del servei.

Aquest servei SOAF és un servei de caràcter universal dirigit a totes les famílies amb infants de 0 a 5 anys, i a través d'intervencions dividides per franges d'edat s'atén la població del municipi i inclús acull a famílies que necessiten o volen accedir a aquest recurs, i no pertanyen a Badia del Vallès. El meu paper en l'equip de treball es basa en la dinamització d'activitats i d'espais de joc per a infants i famílies, adaptant-los a les seves edats i etapes evolutives i a més faig molt treball d'observació per tal de poder detectar mancances o debilitats en les famílies pel que fa als seus models de criança o competències parentals.

6.3. Col·lectiu destinatari i detecció de les seves necessitats

A l'hora de realitzar la detecció de necessitats, aquesta s'ha dut a terme a partir de diverses tècniques de recollida d'informació. S'han pogut extreure diferents necessitats o mancances actuals a tenir presents en el desenvolupament dels projectes de criança de les famílies del Pati de la Mainada del SOAF.

El projecte del Pati de la Mainada, tal com s'ha explicat en apartats anteriors, és un espai de joc i de relació per a famílies d'infants de 0 a 3 anys i un altre grup d'infants de 3 a 5 anys. Aquest apartat de detecció de necessitats està pensat per extreure dificultats dels dos grups, diferenciant o relacionant les seves necessitats.

GRUP 0-3

Segons Torras, I. (2020), la parentalitat positiva en l'etapa del 0-3 anys es vinculen no únicament a les característiques donades anteriorment, sinó que aquesta etapa també en destaquen altres aspectes, que, en els infants més grans, no tenen tanta rellevància com en els nadons i la petita infància. Trobem el TEMPS COMPARTIT.

L'establiment del vincle i la confiança bàsica s'assoleix gràcies a les rutines quotidianes compartides d'alimentació, de son, d'higiene i de joc; i tot això requereix temps. Demana presència, estabilitat i constància per part de la figura parental, i disponibilitat d'acollir físicament, però també psíquicament aquest nadó que s'inicia en la vida.

Aquest concepte es pot considerar una certa necessitat en aquest grup de famílies amb infants de 0 a 3 anys. En moltes ocasions, es veuen grups de famílies, que deixen en total llibertat als seus fills/es, aproximadament de dos anys, jugar de forma autònoma. L'espai del Pati de la Mainada és un lloc segur i controlat, però encara així, estem parlant d'una edat molt primerenca que **requereix supervisió i acompanyament**, i molts pares i mares deixen al seu fill/a que jugui sol, i aquests/es aprofiten per poder **socialitzar amb altres famílies**, i deixen de banda a l'oportunitat de joc i de relació que poden tenir amb les criatures.

Com esmenta Torras, I. (2020), aquest temps ha de ser de qualitat, i aquest servei d'orientació i acompanyament familiar ofereix la possibilitat a les famílies de poder acompanyar als seus infants en un joc controlat que pugui afavorir el desenvolupament del nen/a, i a vegades no s'aprofita aquesta oportunitat.

Per altra banda, també considero que el temps de qualitat implica **presència i accessibilitat**. Segons Barudy, J. (2010), una de les característiques de la parentalitat bentractant és aquesta accessibilitat a l'infant. Moltes famílies, únicament acompanyen de forma física a l'infant en la seva exploració de l'entorn i dels recursos exposats a la sala, no s'impliquen en el joc del seu nen/a i perden possibilitats de fer un joc realment significatiu per l'infant. Això, també es podria determinar com una necessitat d'aquest grup.

GRUP 3-5

En el cas del grup d'infants de 3 a 5 anys, es podrien destacar altres necessitats amb relació a les competències parentals. Segons Barudy J. (2010) hi ha 4 aspectes clau en les competències parentals: el vincle, l'empatia, model de criança i xarxa socials.

Aquests aspectes es poden destacar com a dificultats i necessitats del grup. Primer trobem la capacitat de mantenir i fomentar un **vincle** segur entre els progenitors i els infants. En el cas d'aquest grup, es destaquen algunes dificultats en aquest aspecte. Es veuen famílies que no acaben d'entendre o de saber donar resposta a les necessitats del seu fill/a, no perceben de forma adequada el senyal de l'infant, o no saben realitzar de forma efectiva la resposta a la seva demanda. Relacionades amb el vincle, es poden trobar diverses conductes a treballar. *Algunes famílies mostren dificultats per estar accessible o disponible per l'infant, és a dir, un adult pot estar disponible de poder jugar amb el seu fill/a, però no estar accessible, perquè l'adult està concentrat en una altra cosa, i pot deixar de banda l'oportunitat de relació o de joc amb el seu fill/a.*

Després, trobem un altre perfil de famílies amb dificultats per donar respostes flexibles a l'infant. Hi ha famílies que mantenen unes respostes rígides que en algunes ocasions no s'adeqüen a les necessitats de l'infant, o que poden arribar a ser contradictòries. A més a més, trobem un últim perfil amb relació al vincle, hi ha adults que els costa acceptar el seu infant tal com és, i això dificulta la bona creació o perduració d'un vincle segur i durador.

No acaben de comprendre les actituds, demandes o respostes dels seus fills/es i això pot dificultar l'establiment de pautes d'actuació que permetin als pares i mares promoure conductes adaptades i sentiments de seguretat i confiança.

Seguidament, hi trobem **l'empatia** com a segon element de Barudy. Aquí trobaríem diverses dificultats relacionades amb l'empatia. *Hi ha famílies que solen minimitzar allò que sent l'infant, traient importància o valor a alguna situació o moment que genera neguit a l'infant, això provoca que l'adult no sigui capaç de donar resposta de forma comprensiva, escoltant al nen/a i respectant les seves demandes. Després, hi trobem el cas de les famílies que els hi costa acompanyar a l'infant com a figura de seguretat.*

Un altre punt a destacar és el **model de criança**, entès com aquella manera de saber respondre a les demandes de cura d'un fill o filla, protegir-los i educar-los és el resultat de complexos processos d'aprenentatge que es realitzen en la família d'origen i també en les xarxes socials primàries, influenciat per la cultura i les condicions socials de la persona (Barudy, 2010).

Parlant d'aquest grup d'intervenció, es pot veure que algunes de les dificultats que presenten en aquest camp és: *l'anticipació de la informació, capacitat de posar paraules al que li passa a l'infant, utilitzar mètodes adequats per manejar la conducta infantil (reforç positiu, negociació, modelatge, premis, distracció, persuasió, extinció, etc.) i posar límits i normes clares.*

Segons Ceballos y Rodrigo (1998), els progenitors democràtics promouen la negociació i responen a les demandes dels fills mostrant interès. Alhora, expliquen les raons de les normes que estableixen, respecten la seva independència i prenen decisions en conjunt. Tendeixen a fomentar en els fills comportaments positius més que a inhibir aquells no desitjats. Les normes que imposen s'adeqüen a les necessitats dels fills, amb uns límits molt clars que mantenen de forma coherent, exigint-ne el compliment.

En el cas d'algunes famílies, els hi costen posar límits que siguin clars i que siguin entenedors pels infants, o no són capaços d'anticipar aquests límits a les conductes o accions que realitzen els seus fills/es.

Finalment, es parlaria de la capacitat de participar en **xarxes socials** i d'utilitzar recursos comunitaris. Aquest aspecte és un dels més treballats en aquest grup, ja que, moltes de les famílies es coneixen de l'escola, extraescolars o fins i tot, d'acudir a altres serveis del SOAF. Sempre hi ha famílies que són noves en aquest servei i que no realitzen tant de vincle amb l'espai o la resta de famílies, però a través de dinàmiques de grup o sessions individuals a poc a poc s'involucren més i participen. Es podria destacar que en alguns casos algunes famílies *els costa mostrar les seves inquietuds i preocupacions amb altres famílies del grup, així i tot, és un percentatge petit d'aquest grup.*

6.4. Objectius de la intervenció

Per tal de crear un projecte amb un sentit i unes orientacions, és necessari establir uns objectius principals que ajudaran a mantenir una línia lògica al llarg del desenvolupament d'aquest. D'aquests objectius generals es desglossen aquells específics.

Taula 1. Objectius de la intervenció

- **Conèixer les competències parentals de les famílies del SOAF.**
 - Augmentar la interrelació entre famílies dels diversos grups del SOAF.
 - Fomentar la retroalimentació d'aprenentatges a partir de metodologies vivencials.
- **Sensibilitzar a les famílies de la importància de la parentalitat sana, competent i bentractant.**
 - Conscienciar a les famílies de l'impacte que té la parentalitat positiva en la criança dels seus fills/es.
 - Aprendre a comprendre's un/a mateix/a i la resta de membres del grup.
- **Proporcionar espais de reflexió i d'opinió a les famílies.**
 - Reflexionar sobre aquelles inclinacions del grup de famílies envers la criança.
 - Crear un espai acollidor per potenciar l'esperit crític de les famílies.
 - Aprofitar els recursos compartits per satisfer les necessitats bàsiques i socials de la família.
 - Assegurar la participació de les famílies en activitats que fomentin competències parentals bentractants.
 - Descobrir la influència de les experiències pròpies com a fills/es, com a joves, com a parella i com a pares en l'actualitat.

Font: Elaboració pròpia.

6.5. Continguts de la intervenció

La proposta d'intervenció està centrada a treballar els quatre aspectes clau en les competències parentals de l'autor Jorge Barudy (2010): vincle, empatia, model de criança i xarxa socials.

Segons Barudy (2010), la capacitat d'aferrar-se als fills i filles (vincle): inclou els recursos emotius, cognitius i conductuals que les mares i els pares posseeixen per aferrar-se als seus fills i filles i vincular-se afectivament responen a les seves necessitats. L'empatia: és la capacitat de percebre les vivències internes dels fills a través de la comprensió de les seves manifestacions emocionals i gestuals amb les quals mostren les seves necessitats. Els models de criança: saber respondre a les demandes de cura d'un fill o filla, protegir-los i educar-los és el resultat de complexos processos d'aprenentatge que es realitzen en la família d'origen i també en les xarxes socials primàries, influenciat per la cultura i les condicions socials de la persona. La capacitat de participar en xarxes socials i d'utilitzar els recursos comunitaris: és la facultat de demanar, aportar i rebre ajuts de xarxes familiars i socials, incloses les xarxes institucionals i promocionals que tenen com a finalitat la promoció de la salut i el benestar infantil.

Aquests pilars es treballaran de forma transversal al llarg de la proposta d'intervenció, es busca poder fer reflexionar a les famílies sobre aquests aspectes de les competències parentals, i com són d'importants aquests aspectes per la criança dels fills i filles.

6.6. Proposta d'intervenció

Aquesta proposta d'intervenció està destinada a dur-se a terme en els dos grups de famílies del SOAF, el grup d'infants de 0 a 3 anys i el grup de 3 a 5 anys. La proposta està pensada per implementar-se en quatre sessions, sent una per setmana amb els dos grups, una els dimecres (3-5) i una altra els dijous (0-3). El nom de la proposta de projecte és: **RACONS DE REFLEXIÓ**.

El SOAF segueix els mesos de curs escolar com a referència, amb els seus tres trimestres. Aquesta proposta es durà a terme en el *tercer trimestre al mes de maig*.

Totes les sessions estan estructurades en dues parts. En primer lloc, a la sala on es col·loquen els racons de joc dels infants, hi haurà un espai de reflexió on les famílies podran aportar les seves experiències i opinions envers les competències parentals rebudes per part dels seus progenitors i les competències parentals que en l'actualitat estan desenvolupant. En aquest primer moment, serà interessant observar quines són les reaccions de les famílies i quin és el seu pensament crític davant de la temàtica treballada en cada sessió.

En segon lloc, al final de cada sessió, es destinaran 20 minuts de reflexió on les famílies podran participar i tenir llibertat d'opinió envers les competències parentals treballades i sobre el funcionament de l'espai de reflexió anterior. Cada sessió compta amb una activitat d'avaluació diferent. A continuació es presenten les taules explicatives de cada sessió amb objectius, continguts, organització de la sessió, recursos i temporalització.

6.6.1. Vincle

Taula 2. Sessió 1.

Sessió 1	
Títol de l'activitat	<i>L'amor rebut</i>
Espai	Llar d'infants La Mainada
Temporalització	1 hora → Espai de reflexió 20 minuts → Avaluació grupal
Objectius	• Aprendre a comprendre's un/a mateix/a i la resta de membres del grup. • Descobrir la influència de les experiències pròpies com a fills/es, com a joves, com a parella i com a pares en l'actualitat. • Crear un espai acollidor per potenciar l'esperit crític de les famílies. • Aprofitar els recursos compartits per satisfer les necessitats bàsiques i socials de la família. • Assegurar la participació de les famílies en activitats que fomentin competències parentals bentractants.
Continguts	En aquesta activitat, es planteja la següent pregunta: <i>Com sàvies que els teus pares t'estimaven?</i> Amb aquesta incògnita es pretén fer reflexionar als pares i mares dels grups sobre la importància d'un bon vincle respectuós, afectiu i positiu.

	Segons Barudy J. (2010), la capacitat d'aferrar-se als fills i filles és una de les competències bàsiques de la criança, aquest vincle es troba present en la funció educativa que promouen els progenitors, com un dels processos educatius, quan l'afecte i la tendresa estan presents, es reflecteix un model educatiu nodridor i bentractant; en canvi, quan estan absents o són ambivalents, estem en el domini dels mals tractes. Aquestes dues idees de l'autor Barudy pot fer reflexionar a les famílies. Sentir-se estimat quan ets un nen o nena pot tenir diverses interpretacions, algú pot pensar que els meus pares m'estimaven perquè em regalaven joguines, altres perquè em feien abraçades o altres perquè m'ajudava amb els deures. És a partir d'aquí on també es pot fer pensar als pares sobre la importància no només del vincle i de l'afecte, sinó també en l'accessibilitat, si realment aquests pares, quan eren petits o petites han sentit que hi havia un adult significatiu per a ells/es que ha estat sempre present. (Barudy J. (2010)).	
Organització de la sessió: <i>Descripció de l'activitat</i>	Per tal de dur a terme aquesta activitat, es destinarà un espai de la sala que s'utilitza per fer el Pati de la Mainada, de tots dos grups, per plantejar aquest primer espai de reflexió. Per portar-ho a terme es necessita un mural gran de color blanc, on aparegui la pregunta: <i>Com sàvies que els teus pares t'estimaven?</i> (Annex 1). A partir d'aquesta pregunta tan oberta, els pares i les mares podran respondre-la escrivint en el mural. Com aquesta activitat dura tota l'hora del Pati de la Mainada, les famílies tindran temps per passar l'estona amb els seus fills i filles i només necessitaran uns minuts per plasmar la seva reflexió en el mural. Les reflexions seran anònimes, i pretenen fer un recopilatori de les experiències de les famílies que poden ser útils per plantejar-se possibles millores envers la criança i l'afecte i accessibilitat que tenen amb els infants.	60'
	Després de l'espai de reflexió es destinarà els últims vint minuts per avaluar l'activitat. Es proposa fer la dinàmica del TERMÒMETRE (Annex 2). Es prepara un termòmetre en un full i es reparteix un a cada adult, on apareixen de forma gradual números del 0 al 10. La persona dinamitzadora, dirà en veu alta tres preguntes i les famílies les hauran de respondre valorant del 0 al 10 cadascuna d'elles, on el 0 equival a malament o deficient i el 10 la màxima puntuació. Aquestes preguntes són envers el racó de reflexió sobre l'activitat <i>l'Amor rebut</i>. Les preguntes són les següents: - <i>L'activitat m'ha semblat entenedora?</i> (gomet verd) - <i>Quina nota li posaries els recursos materials?</i> (gomet vermell) - <i>Aquesta activitat m'ha semblat significativa i m'ha permès reflexionar?</i> (gomet groc)	20'

	Cada pregunta correspon a un color de gomet, llavors en el resultat final d'aquesta activitat apareixerà un termòmetre amb tres valoracions. Posteriorment, aquests fulls es podran recollir per valorar quines han estat les puntuacions que s'han donat a cada pregunta.	
Recursos	→ Full amb el dibuix d'un termòmetre → Paper d'embalar gran de color blanc → Retoladors → Gometes de colors: vermell, groc i verd.	

Font: Elaboració pròpia.

6.6.2. Empatia

Taula 3. Sessió 2.

Sessió 2		
Títol de l'activitat	<i>Com dic les coses?</i>	
Espai	Llar d'infants La Mainada	
Temporalització	1 hora → Espai de reflexió 20 minuts → Avaluació grupal	
Objectius	• Reflexionar sobre aquelles inclinacions del grup de famílies envers la criança. • Crear un espai acollidor per potenciar l'esperit crític de les famílies. • Conscienciar a les famílies de l'impacte que té la parentalitat positiva en la criança dels seus fills/es. • Assegurar la participació de les famílies en activitats que fomentin competències parentals bentractants.	
Continguts	En aquesta activitat es pretén treballar com reformular la comunicació, per tal que aquesta sigui afectiva i assertiva cap als infants. Segons Rodrigo, M. (2015), és molt important tenir un reconeixement i donar valor als fills i filles, i mostrar interès per les seves necessitats. I Barudy, J. (2010) esmenta que la comunicació és un dels pilars fonaments en els processos educatius que han de seguir les famílies. La comunicació ha de poder generar un ambient d'escolta mútua, respecte i empatia (Rodrigo, M. (2015)). Per això, es pretén fer reflexionar a les famílies de com és d'important el llenguatge i com l'utilitzem amb els infants.	
Organització de la sessió: Descripció de l'activitat	Com en la sessió anterior, es destinarà una part de l'espai del Pati de la Mainada per plantejar un racó de reflexió per a les famílies. Aquest racó consisteix a col·locar un paper d'embalar gran de color blanc amb unes frases considerades poc empàtiques o assertives a un costat, i en l'altre es deixarà un espai perquè les famílies les puguin reformular d'una forma més centrada a les necessitats dels fills i que se centrin en una comunicació més afectiva, sense treure valor a allò que vol o sent el/la nen/a.	60'

	A l'Annex 3, es trobarà l'exemple de recurs material del paper d'embalar amb les oracions.	
	En aquesta segona part de la sessió s'avaluarà com ha anat el racó, com s'han sentit les famílies, si els hi ha estat fàcil o difícil reformular les oracions, i també es deixarà aquest espai obert perquè puguin valorar si aquesta competència parental, l'EMPATIA és important per la tasca de la criança. Aquesta avaluació grupal es basarà a PASSAR-SE UNA PILOTA d'un en un i que cada persona pugui verbalitzar breument com s'ha sentit respecte al racó, i també poden afegir si aquesta competència és important o no, i en quin grau la posen.	20'
Recursos	→ Pilota → Paper d'embalar gran de color blanc → Retoladors	

Font: Elaboració pròpia.

6.6.3. Models de criança

Taula 4. Sessió 3.

Sessió 3	
Títol de l'activitat	<i>El meu equipatge</i>
Espai	Llar d'infants La Mainada
Temporalització	1 hora → Espai de reflexió 20 minuts → Avaluació grupal
Objectius	• Descobrir la influència de les experiències pròpies com a fills/es, com a joves, com a parella i com a pares en l'actualitat. • Aprendre a comprendre's un/a mateix/a i la resta de membres del grup. • Augmentar la interrelació entre famílies dels diversos grups del SOAF. • Fomentar la retroalimentació d'aprenentatges a partir de metodologies vivencials.
Continguts	Aquesta tercera sessió busca treballar els Models de criança, entesos com el resultat de complexos processos d'aprenentatge que es realitzen en la família d'origen i també en les xarxes socials primàries, influenciat per la cultura i les condicions socials de la persona (Barudy J. (2010)). El que van fer els nostres pares poden influenciar la manera de criar a un fill o filla de les següents generacions, per això és molt important valorar quins són els estils educatius adquirits en l'entorn familiar i social i veure si són positius o negatius (Sallés, C. i Ger, S. (2011)). Dins dels estils de criança o estils educatius, es poden destacar diverses tipologies, Baumrind (1966) proposa tres tipus d'estils educatius parentals en funció del grau de control que els pares exerceixen sobre els seus fills: l'estil autoritari, el permissiu i el democràtic.

	A partir d'aquesta activitat les famílies podran reflexionar sobre aquests estils de criança i quines són les competències que han adquirit de la criança dels seus pares i quines podrien millorar.	
Organització de la sessió: <i>Descripció de l'activitat</i>	L'activitat EL MEU EQUIPATGE pretén fer pensar a les famílies com ha estat l'educació o la criança dels seus pares i mares quan ells/es, eren petits/es. Per això es proposa que puguin escriure en un mural gran de color blanc allò que M'AGRADA DELS MEUS PARES i allò que NO M'AGRADA (Annex 4). En la primera columna es busca que les famílies puguin dir, una petita meditació, una petita reflexió i simplement recordar tant les coses que els agrada dels seus pares. En algunes ocasions, únicament ens centrem en les coses negatives, i és necessari, pensar en allò que ens ha fet feliços i que alguna forma han pogut quedar-se una mica oblidades, i és necessari pensar en aquestes situacions o records positius. Al contrari, es farà reflexionar a les famílies sobre coses que NO m'agraden de la criança dels meus pares, en la segona columna. És interessant aquest segon moment de reflexió perquè potser són coses que no m'agradaven del meu pare/mare i jo, com a mare o pare puc estar repetint ara. Aquestes reflexions poden ser situacions que es poden millorar, o situacions que potser en tot cas han estat negatives anteriorment o potser han estat situacions que encara hi són presents, que estan calentes, que d'alguna manera estan en procés.	60'
	Es demanarà al grup de famílies, que se separin en grups de quatre famílies. Seguidament, es proposa als grups que cadascú elabori un vers d'un poema valorant l'activitat EL MEU EQUIPATGE. Cada grup elaborarà un vers col·lectiu, per aquesta elaboració es donaran 5 minuts. Un cop els versos estiguin acabats es llegiran en veu alta, i la persona dinamitzadora amb l'ajuda de les famílies decidiran l'ordre dels versos per acabar amb el resultat d'un POEMA COL·LECTIU que valori l'activitat. Aquesta activitat d'avaluació contribueix a la presa de consciència col·lectiva de les possibilitats que posseeix grup en la consecució d'un objectiu proposat, quan decideixen unir els seus esforços. A més, el poema queda com a producte de la unitat del grup.	20'
Recursos	→ Paper d'embalar gran de color blanc → Retoladors → Fulls A4	

Font: Elaboració pròpia.

6.6.4. Xarxa Social

Taula 5. Sessió 4.

Sessió 4		
Títol de l'activitat	<i>Les nostres aliances</i>	
Espai	Llar d'infants La Mainada	
Temporalització	1 hora → Espai de reflexió 20 minuts → Avaluació grupal	
Objectius	• Augmentar la interrelació entre famílies dels diversos grups del SOAF. • Aprofitar els recursos compartits per satisfer les necessitats bàsiques i socials de la família. • Assegurar la participació de les famílies en activitats que fomentin competències parentals bentractants.	
Continguts	D'aquest àmbit es poden destacar els conceptes de Barudy J. (2010), on esmenta que la xarxa social és vital en la criança dels fills/es. És la capacitat de participar en xarxes socials i d'utilitzar els recursos comunitaris: és la facultat de demanar, aportar i rebre ajuts de xarxes familiars i socials, incloses les xarxes institucionals i promocionals que tenen com a finalitat la promoció de la salut i el benestar infantil. La família ha de poder facilitar un entorn social als fills/es. Aquest entorn educatiu i social, pot repercutir positivament o negativament en la criança i el desenvolupament de l'infant (Sallés, C. i Ger, S. (2011)). A part, amb aquesta activitat es vol mostrar la gran diversitat de famílies, fugint de la mirada tradicional del concepte de família. Segons Echeverri, S. (2026), hi ha diverses tipologies de famílies: família nuclear (coexisteixen més de dos membres, pare i/o mare, que poden tenir o no fills/es), família extensa (constituïda per pare i/o mare o un altre parent amb grau de consanguinitat pertanyent a una altra generació, així mateix, els rols de pare i mare poden ser assumits per altres parents), família composta (caracteritzada per ser una família en la qual un o ambdós membres de l'actual parella en té un o diversos fills d'unions anteriors i poden viure o no sota la mateixa llar), entre d'altres.	
Organització de la sessió: Descripció de l'activitat	Aquesta última activitat consisteix a dibuixar entre adults i petits la seva família, amb tots els integrants que ells i elles considerin. És una proposta lliure on les famílies podran dibuixar allò que considerin la seva família i la seva xarxa social. Se'ls entregarà un full, mida A3 on podran dibuixar i després es podran penjar tots els dibuixos en un mural gran de color blanc, sota el títol: <i>Una família no necessita ser perfecta, només necessita estar unida...</i>, fent referència a la xarxa social i a l'entorn social de la família (Annex 5). A més a més, d'aquesta reflexió sobre la xarxa social de les famílies, com a competència en la criança, es podrà veure la gran diversitat de famílies.	60'
	Per avaluar aquesta tercera sessió, es realitzarà la dinàmica de la PARAULA CLAU.	20'

	Aquesta activitat permet recollir les vivències i opinions respecte a l'activitat plantejada en la sessió. En rotllana cada persona dirà amb una sola paraula el que pensa o ha sentit envers l'activitat, i és important que la persona dinamitzadora reculli aquestes paraules per posteriorment valorar si són considerades negatives o positives. Aquesta activitat permet conèixer la manera resumida de la impressió que la sessió ha deixat a cada integrant del grup; alhora, li permet fer-se idea, de la tendència predominant al grup pel que fa a la sessió.	
Recursos	→ Paper d'embalar gran de color blanc → Retoladors → Llapis de colors → Cola → Fulls A3	

Font: Elaboració pròpia.

6.7. Cronograma general de l'acció formativa

En el cronograma apareix la distribució de les sessions al llarg del mes de maig. La durada de les sessions serà d'una hora i vint minuts per tots els grups, tant el grup de 0 a 3 anys com el grup de 3 a 5 anys.

En el cronograma no únicament apareixen les activitats que formen part de la proposta d'intervenció del TFG, sinó que també es veu reflectida una posterior avaluació de les activitats, en el mes de juny, l'últim mes del Pati de la Mainada. Aquests dos últims dies pretenen fer una avaluació general de totes les sessions dutes a terme en el mes de maig. Aquesta avaluació final s'explicarà de forma més detallada en l'apartat 7 del TFG: *Avaluació dels resultats de la proposta*. Es pot trobar el cronograma de la intervenció a l'Annex 8.

7. Avaluació de la proposta

En tot procés d'elaboració d'una proposta socioeducativa s'ha de donar importància a l'avaluació per conèixer la rellevància dels objectius plantejats i per valorar si aquests han estat assolits. La informació obtinguda durant aquesta avaluació, també podrà permetre establir possibles línies de millora i propostes envers el projecte i els seus plantejaments.

Aquest treball aborda diversos mètodes d'avaluació, aplicant també diferents instruments als agents que estan implicats en el projecte. És a partir d'aquí, on es podrà valorar si s'han pogut assolir els objectius de forma adient i amb eficàcia o sinó, saber que es pot canviar en implementacions futures d'aquest àmbit socioeducatiu.

És important destacar que poden haver-hi diverses perspectives d'avaluació, per una banda, hi trobem l'**avaluació dels aprenentatges adquirits** o no per les persones participants del projecte, i, per altra banda, l'**avaluació de l'acció formativa**, on s'avaluen l'espai, els materials, la temporalització, la puntualitat i la metodologia del projecte, entre d'altres.

A partir d'aquesta diferenciació, s'explicarà quins han estat els instruments creats per dur a terme aquestes dues perspectives d'avaluació.

Dins del procés d'avaluació dels aprenentatges es poden identificar tres moments o etapes, segons Cano, M. (2013): una avaluació diagnòstica o inicial, la que es realitza abans d'iniciar el procés socioeducatiu, en el cas d'aquest projecte, aquesta avaluació diagnòstica està enfocada a recollir i observar les **necessitats** del grup de famílies del Pati de la Mainada, dels grups 0-3 i 3-5. Aquestes necessitats han estat recollides en l'apartat 6.3. *Col·lectiu destinatari i detecció de les seves necessitats*, es pot trobar a la pàgina 12.

Seguidament, es troba una avaluació formativa, es porta a terme durant el desenvolupament de la intervenció, per tal de localitzar dificultats o deficiències en l'execució i proposar millores. En el cas d'aquesta proposta d'intervenció relacionada amb les competències parentals i els estils de criança, l'avaluació formativa consta del següent instrument de recollida d'informació:

És interessant que no únicament es basi una avaluació en proves formals sinó que pot complementar-se amb una **observació** de l'activitat. A partir d'una pauta (Annex 6) es podran recollir evidències i comentaris durant la implementació dels diversos racons de reflexió al llarg de les setmanes de projecte. Aquest recull es realitzarà per part de la persona dinamitzadora del projecte.

Finalment, en l'avaluació formativa també pot ser rellevant tenir en compte les ***mateixes experiències de les famílies*** un cop fetes les activitats proposades. Després de cada activitat, hi ha un espai de reflexió de vint minuts, on també la persona dinamitzadora podrà recollir les aportacions de les famílies del Pati de la Mainada. Aquestes anotacions s'apuntaran dins de la pauta d'observació mencionada anteriorment. A més a més, es troba aquella avaluació sumativa o final, que pretén verificar els resultats i determinar si s'han assolit els objectius proposats al començament del projecte i en quina mesura van ser obtinguts per les persones destinatàries de la intervenció.

Aquest projecte planteja recollir les vivències i experiències dels grups de famílies envers les activitats proposades, l'instrument de recollida d'informació emprat per aquesta avaluació final és: una *bústia d'experiències*. Al final de les sessions d'activitats, a la primera setmana de juny, es posarà a l'espai del Pati de la Mainada aquesta bústia on les famílies podran respondre de forma anònima les següents preguntes:

- *Quina ha estat la teva experiència en el SOAF?*
- *Com valoraries els racons de reflexió?*

A partir d'aquest instrument, les famílies podran bolcar les seves experiències, no només envers les activitats proposades per aquest projecte, sinó també, com valoren el servei del SOAF, si ha estat un recurs significatiu. Un cop totes les famílies hagin omplert la bústia amb les seves anotacions, també es podrà facilitar a les professionals del recurs aquesta informació per poder comprovar el grau de satisfacció de les famílies envers el SOAF.

Per concloure, tenim aquella avaluació de l'acció formativa, que es podrà dur a terme a partir de la valoració de les professionals del SOAF. Es realitzarà una **rúbrica** (Annex 7), la qual s'omplirà al llarg de les quatre sessions del projecte d'intervenció. Tant l'educadora social com la psicòloga del servei hauran d'implementar aquesta rúbrica al llarg de les sessions.

Les rúbriques seran iguals pels dos grups diferents de famílies, i està pensada amb una sèrie d'indicadors i ítems, envers les activitats. Aquesta rúbrica compta amb una numeració de l'1 al 4, per així poder evitar extrems o posicions neutres que no afavoreixen a la valoració.

8. Resultats esperats de la intervenció

Aquest treball de final de grau enfocat a la creació de racons de reflexió per famílies no s'ha pogut implementar en el context real de la intervenció, sinó que s'ha quedat en un projecte d'intervenció hipotètic, per tant, s'extreuen en aquest apartat de resultats de la intervenció, resultats des d'una visió d'expectatives i hipòtesis envers la intervenció, i aquells resultats esperats.

Els racons de reflexió han estat creats per poder sensibilitzar a les famílies envers les competències parentals i els estils de criança respectuosos i bentractants, és per això, que s'espera de les famílies a partir d'aquest projecte que puguin ser capaces d'analitzar aquelles competències que es treballen en cada sessió: empatia, vincle, xarxa social i models de criança, i que a més, puguin traslladar aquestes competències al seu dia a dia, i com aquestes es desenvolupen en la tasca de la criança.

Totes les competències parentals treballades al projecte són essencials per la criança dels fills i filles, i s'espera que les famílies li puguin donar valor i esperit de canvi en cas que alguna d'aquesta pugui no estar ben treballada des de l'àmbit familiar.

A més a més, també s'espera que les famílies pugui aprofitar aquests racons de reflexió per plantejar-se dubtes o neguits envers la criança i aquestes competències parentals i puguin sentir-se en confiança de voler indagar o preguntar a les persones professionals dels Serveis d'Orientació i Acompanyament Familiar (SOAF) sobre els seus dubtes. L'educadora social i la psicòloga fan un excel·lent treball amb les famílies i a partir d'aquests racons de reflexió s'espera que les famílies es puguin dirigir a les professionals en cas de necessitat.

És important mencionar que segons Paulo Freire, és molt important poder generar espais de reflexió grupals, on les persones es puguin retroalimentar i elaborar el seu propi camí per enfrontar els seus problemes i que puguin aprendre les unes de les altres.

Aquesta filosofia d'intervenció està present als SOAF, i aquesta proposta d'intervenció busca que es segueixi aquest fil conductor, les famílies de forma lliure aporten les seves experiències i generen aprenentatges, per tant, també s'espera que siguin capaces de generar reflexions grupals i que s'acceptin les aportacions de totes les famílies. Aquests grups d'intervenció del Pati de la Mainada compten amb diferents perfils de famílies i aquest projecte busca que s'integren les perspectives envers la criança de totes les famílies per igual, sense perjudicis.

Amb relació a una possible avaluació d'impacte, aquesta pretén identificar fins a quin punt s'aconsegueix modificar la problemàtica sobre la qual es pretén treballar. La problemàtica detectada en un inici està orientada en els dubtes envers les competències parentals i com treballar-les amb els fills i filles, per tant, aquest projecte pot proporcionar a les famílies orientació i sobretot sensibilització de la importància del vincle, l'empatia, els models de criança i la xarxa social. A nivell d'impacte, aquest projecte pot dotar de coneixements a les famílies a partir de la introducció del marc teòric exposat al projecte d'una forma indirecta que sigui entenedora i que es basi en aprenentatges vivencials.

Aquest projecte pot ser fàcilment implementat per les professionals del servei. Ha estat pensat per dur-se a terme amb pocs recursos materials. La filosofia de menys és més s'aplica en aquest projecte, no es buscava realitzar grans intervencions amb un gran ventall de materials, sinó que es volia presentar unes activitats senzilles i accessibles per a les famílies. Aquesta intervenció pot ser implementada per les professionals, ajuntant els recursos materials proposats, però sobretot, es pot implementar gràcies als seus coneixements i competències com a professionals en l'orientació i acompanyament familiar.

9. Contribució al camp de l'educació, conclusions i reflexions

A partir de l'elaboració d'aquest TFG es poden extreure un seguit de conclusions i reflexions en relació amb el mateix i amb la temàtica central d'aquest treball.

En primer lloc, es farà una breu anàlisi dels objectius exposats a l'inici del treball (pàgina 5) i com aquests s'han pogut assolir durant la creació del projecte i quins no han estat possibles d'executar-se. L'objectiu general d'aquest TFG ha estat: Dissenyar una proposta d'intervenció socioeducativa al SOAF de Badia del Vallès amb relació als models de criança i competències parentals. Aquest objectiu és el resultat d'aquest document, dins del qual trobem la resta d'objectius més específics.

Aquests objectius específics s'han pogut assolir amb èxit: conèixer el context d'intervenció, aprofundir en la realitat dels SOAF amb *relació als models de criança i promoció de competències parentals, investigar sobre els models de criança que afavoreixen un desenvolupament sa de l'infant i les competències parentals associades, i finalment, dissenyar i planificar una proposta d'intervenció socioeducativa*.

El coneixement previ del SOAF ha facilitat la realització d'aquest TFG, ja que es tenia dos anys d'experiència en aquest servei. Aquest fet ha facilitat poder conèixer aquest context d'intervenció, els professionals que porten a terme l'acció socioeducativa, i sobretot, a les famílies i infants que han estat el col·lectiu destinatari d'aquest TFG.

Poder investigar sobre els models de criança i les competències parentals ha estat molt enriquidor tant a nivell professional com a personal. Buscar aquells/es persones referents en aquest àmbit ha permès poder sustentar el treball i dotar-lo d'un marc teòric de referència i a més, ha estat útil per poder crear la proposta d'intervenció implementada al SOAF.

En segon lloc, també és important destacar quines han estat les limitacions del TFG. Tal com s'ha mencionat amb anterioritat, la proposta d'intervenció no ha estat implementada, cosa que ha dificultat en un principi l'elaboració dels resultats de la intervenció. En un principi, la idea era poder implementar aquesta intervenció, però, per qüestió de logística i de calendari amb el SOAF no ha estat possible, així i tot, s'han pogut plantejar quins podrien estar els resultats esperats de les activitats i el nivell d'impacte que podria tenir el projecte a les famílies. Com a altra dificultat o limitació del TFG també és rellevant parlar de la gran quantitat d'informació i de bibliografia que parla sobre la criança i la intervenció familiar. Ha estat complicat poder seleccionar aquella informació més rellevant pel projecte, ja que existeixen molts autors i autores que parlen sobre les competències parentals. Així i tot, finalment, s'han escollit aquelles referències que s'adaptaven més als objectius de la intervenció i també al context del SOAF.

En tercer lloc, l'aportació d'aquest TFG a l'Educació Social i al desenvolupament professional i formatiu ha estat molt significativa. *Analitzar una situació i identificar-ne els punts de millora i dissenyar de manera articulada plans, programes, projectes, activitats i tasques en diversos contextos socioeducatius*, ha estat la competència professional més treballada en aquest TFG, poder identificar les necessitats d'un context i dissenyar una proposta d'intervenció que doni resposta a una problemàtica real.

L'àmbit de la intervenció en famílies està molt present en l'actualitat i el paper que poden tenir els/les educadors/es socials és molt rellevant. La família és el primer agent de socialització que tenen els nens i les nenes, és important treballar amb les famílies i oferir espais familiars de trobada on hi hagi confiança pels professionals que hi intervenen, en la competència dels pares i mares com a primers educadors dels infants (Institut Obert de Catalunya (2010)). L'educador/a social està present com a figura professional en aquests espais familiars, i és molt necessària la seva tasca socioeducativa en el treball amb famílies i infància per poder realitzar intervencions de prevenció de situacions de risc i acompanyar a les famílies en les seves necessitats i problemàtiques.

Aquest TFG demostra la rellevància d'un marc teòric que sustenta la intervenció en acompanyament familiar i dona d'eina als professionals d'aquest àmbit per poder donar resposta a les demandes del col·lectiu de famílies.

Per concloure, a nivell de desenvolupament personal, la realització del TFG i del treball en el context del SOAF de Badia del Vallès ha generat el creixent interès en l'especialització en l'àmbit de l'acompanyament familiar, per tant, aquest treball no únicament pot ser rellevant per la tasca de l'educador/a social, sinó que a nivell personal ha generat nous interessos de formació.

10. Referències

- Barudy, J., i Dantagnan, M. (2010). Los buenos tratos a la infancia: *Parentalidad, apego y resiliencia*. GEDISA.
- Barudy, J. (1998). El dolor invisible de la infancia : una lectura ecosistémica del maltrato infantil. Ediciones Paidós.
- Baumrind, D. (1966). Effects of Authoritative Parental Control on Child Behavior. *Child Development*, 37(4), 887-907.
- Cano, M. (2013). Evaluación y educación. <https://www.uv.mx/iiesca/files/2013/01/evaluacion1997.pdf>
- Capano, A., i Ubach, A. (2013). Estilos parentales, Parentalidad Positiva y formación de padres. *Ciencias Psicológicas VII*, 83-95.
- Ceballos, E. i Rodrigo, M. J. (1998). Las metas y estrategias de socialización entre padres e hijos. En M. J. Rodrigo y J. Palacios (Eds.), *Familia y desarrollo humanos* (pp. 225-243). Madrid: Alianza.
- Cyrlunik, B. (2007), *De cuerpo y alma. Neuronas y afectos: la conquista del bienestar*. GEDISA.
- Darling, N., i Steinberg, L (1993). Parenting styles as context: an integrative model. *Psychological Bulletin*, 113, 487-496.
- Departament de Drets Socials i Secretaria d'Afers Social i Famílies (2024). Pla interdepartamental de suport a les famílies (2024-2028). Generalitat de Catalunya. https://dixit.gencat.cat/web/.content/home/04recursos/02publicacions/02publicacions_de_bsf/04_familia_infancia_adolescencia/pla_interdepartamental_suport_families_2024_2028/Pla-Interdepartamental-de-suport-a-les-families-2024-2028-1.pdf
- Echeverri, S. (2016). Las tipologías familiares colombianas del siglo XXI: Un análisis de los vínculos familiares en las películas de animación infantil estrenadas en Colombia entre el 2009 y el 2016 (Tesis de pregrado). Universidad de Medellín, Medellín.
- Goleman, D. (1996). *Inteligencia Emocional*, Kairós.
- Institut Obert de Catalunya. (2010). Intervenció amb famílies i atenció als infants en risc social. https://ioc.xtec.cat/materials/FP/Recursos/fp_edu_m01_/web/fp_edu_m01_htmlindex/WebContent/u4/a2/continguts.html
- Palacios, J. (1999). La familia como contexto de desarrollo humano. Alianza.
- Rodrigo, M. (2015). Preservació familiar i parentalitat positiva: dos enfocaments en convergència. *Revista de Treball Social*, 204.
- Rodrigo, M., Máiquez, M., Martín, J. (2010). Parentalidad positiva y políticas locales de apoyo a las familias. Federación Española de Municipios y Provincias.

Sallés, C. i Ger, S. (2011). Les competències parentals en la família contemporània: descripció, promoció i avaluació. Educació social. Revista d'intervenció socioeducativa, núm. 49, p. 25-46, <https://raco.cat/index.php/EducacioSocial/article/view/250177>

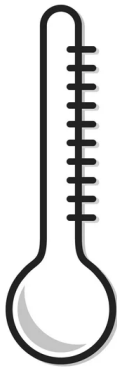
Torras, I. (2020). Les necessitats de la petita infància: els mil dies d'or. Educació social. Revista d'intervenció socioeducativa, 2020, Núm. 74, p. 17-35, <https://raco.cat/index.php/EducacioSocial/article/view/364796/461547>

11. Annexos

- ***Annex 1. Sessió 1: Amor rebut***

Com sàvies que els teus pares t'estimaven?

- ***Annex 2. Termòmetre sessió 1***

- ***Annex 3. Sessió 2: Com dic les coses?***

Com dic les coses?

- "Si et pega aquest nen de classe, pega-li tu"
- "Buah!, quina tonteria, i per això estàs trist?"
- "Però no ploris dona, que et poses molt lletja"
- "Vinga aixeca del terra que no ha estat res"
- "Deixa-li la bici a la nena que és més petita que tu"

Reformula la frase

● **Annex 6. Pauta d'observació de les sessions**

PAUTA D'OBSERVACIÓ	
<i>Data</i>	
<i>Activitat</i>	
<i>Observadora</i>	
<i>Espai</i>	
<i>Grup</i>	
Descripció de l'activitat	
Observacions	
Avaluació de les famílies	

● **Annex 7. Rúbrica d'avaluació professionals**

RÚBRICA	1	2	3	4
Espai	Els racons de reflexió no segueixen la metodologia del Pati de la Mainada i no són espais de fàcil accés per a les famílies.	Els racons de reflexió segueixen la metodologia del Pati de la Mainada, però es podrien fer canvis per adaptar l'espai a les necessitats del grup.	Els racons de reflexió acostumen a seguir la metodologia del Pati, i compleixen amb les necessitats de l'espai.	Els racons de reflexió segueixen completament la metodologia del Pati de la Mainada i són espais de fàcil accés per a les famílies.
Recursos Materials	Els racons no són de fàcil accés per a les famílies i hi ha dificultat per entendre allò que se'ls hi està demanant a cada racó.	La majoria dels racons no són de fàcil accés per a les famílies, i les famílies no són capaces d'entendre que han de fer en els racons.	Els racons són de fàcil accés per a les famílies, tot i que alguns no són accessibles i les famílies no són capaces d'entendre que han de fer en alguns racons.	Els racons són de fàcil accés per a les famílies i les famílies són capaces d'entendre que han de fer en cada racó.
Temporalització	La temporalització dels dos moments d'activitats no s'adapten a les necessitats del grup, i no són suficients per poder desenvolupar els racons.	La temporalització dels dos moments d'activitats s'adapten a les necessitats del grup, tot i que sovint, no són suficients per poder desenvolupar els racons.	Les famílies han pogut tenir temps suficient per fer els racons, tot i que en alguna de les sessions no hi ha temps suficient.	La temporalització dels dos moments d'activitats s'adapten a les necessitats del grup, i són suficients per poder desenvolupar els racons.
Assistència	Les famílies no han acudit a les sessions dels racons de reflexió.	La majoria de les famílies no han acudit a les sessions dels racons de reflexió.	Les famílies han acudit a les sessions dels racons de reflexió, tot i que en ocasions hi ha hagut falta d'assistència.	Les famílies han acudit a totes les sessions programades.
Participació	No hi ha participació en les activitats per part de les famílies.	Les famílies participen en activitats familiars, però mostren una actitud passiva o poc compromesa.	Les famílies participen en activitats familiars, però mostren una actitud passiva o poc compromesa, en algunes ocasions.	Les famílies participen de manera activa i entusiasta en les activitats, demostrant compromís.
Dinamització dels racons de reflexió	La persona dinamitzadora no fa una avaluació al final de la sessió o fa un simple tràmit en què planteja unes poques preguntes que són respostes amb monosíl·labs per uns quants membres del grup.	L'avaluació està poc preparada i poc s'afavoreix la participació dels membres del grup.	Al final de les sessions la persona dinamitzadora realitza una avaluació plantejant preguntes sobre les activitats realitzades en què afavoreix la participació de la majoria dels membres del grup.	Al final de les sessions la persona dinamitzadora realitza una avaluació plantejant una sèrie organitzada de preguntes sobre les activitats realitzades en què afavoreix la participació de tots els membres del grup.

- **Annex 8. Cronograma de la intervenció.**

SESSIONS	Activitats								Avaluació	
	Maig								Juny	
	8	9	15	16	22	23	29	30	5	6
Sessió 1: VINCLE <i>L'amor rebut</i>										
Sessió 2: EMPATIA <i>Com dic les coses?</i>										
Sessió 3: MODELS DE CRIANÇA <i>El meu equipatge</i>										
Sessió 4: XARXA SOCIAL <i>Les nostres aliances</i>										
Tancament i avaluació de la proposta d'intervenció										